

Ekonomiavdelningen

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning

September 2022



Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Omvärldsfaktorer och lokal utveckling.....	3
3	Utfall för perioden.....	7
4	Bokslutsprognos.....	9
5	Centrala poster	11
6	Investeringar	13
7	Finansiella tillgångar	14
8	Ekonomiska sammanställningar	15

I Inledning

I enlighet med fastställda rutiner för ekonomiska uppföljningar ska Kommunstyrelsens förvaltning redovisa bokslutsprognos per 2022-12-31 för Österåkers kommun. Kommunens finansiella mål följs upp och avstämningar i förhållande till budget 2022 görs under året. Fokus ska vara på en säker prognos och analys, samt uppföljning av åtgärdsplaner för att fortsatt upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

2 Omvärldsfaktorer och lokal utveckling

För att kunna planera och förutse utvecklingen för Österåker är det viktigt att vara medveten om de omvärldsfaktorer som påverkar kommunens utveckling. I månadsuppföljningen för september ligger fokus på konjunkturläget, arbetsmarknad och befolkningsutveckling under 2022. I rapporten redovisas även status för de riktade statsbidragen för 2022.

2.1 Konjunkturläget

Inflationen har under året stigit snabbt i både Sverige och omvärlden. Inflationstakten i Sverige på årsbasis enligt KPIF (Konsumentprisindex med fast ränta) var 9,7 procent i september 2022, vilket är den högsta inflationen sedan 1991. Rensat för energi var inflationen 7,4 procent. Riksbanken prognostiserar att inflationen, rensat från energi, kommer fortsätta stiga och uppgå till nästan 8 procent i slutet av året. Orsaker till den höga inflationen är flera. Pandemin har medfört obalans i utbud och efterfrågan, samtidigt som konjunkturen i Sverige varit god och möjliggjort för företag att kunna föra ned kostnadsökningar till konsumenten. Rysslands krig i Ukraina har drivit upp priserna på flera viktiga råvaror och skapat störningar i Europas energimarknad.

Riksbanken har genomfört flera räntehöjningar för att på sikt dämpa inflationen. Styrräntan förväntas ligga på 2,25 procent i slutet av året och öka något ytterligare under 2023. Under 2024 prognostiserar Riksbanken att inflationen stabiliserat sig på inflationsmålet om 2 procent.

Aktiviteten i svensk ekonomi var dämpad under första kvartalet 2022, men följdes av en relativt hög tillväxt under andra kvartalet 2022. Den ökade inflationen och stigande räntor har en avkylande effekt på ekonomin och prognosmakare gör bedömningen att BNP kommer sjunka under andra halvan av 2022, alternativt mot slutet av 2022. Globalt sett steg BNP i euroområdet under kvartal två, medan tillväxten i Kina och USA var negativ. Framåtblickande indikatorer för världsekonomin tyder på en svag utveckling i närtid och den globala tillväxten väntas bromsa in under 2022 och 2023.

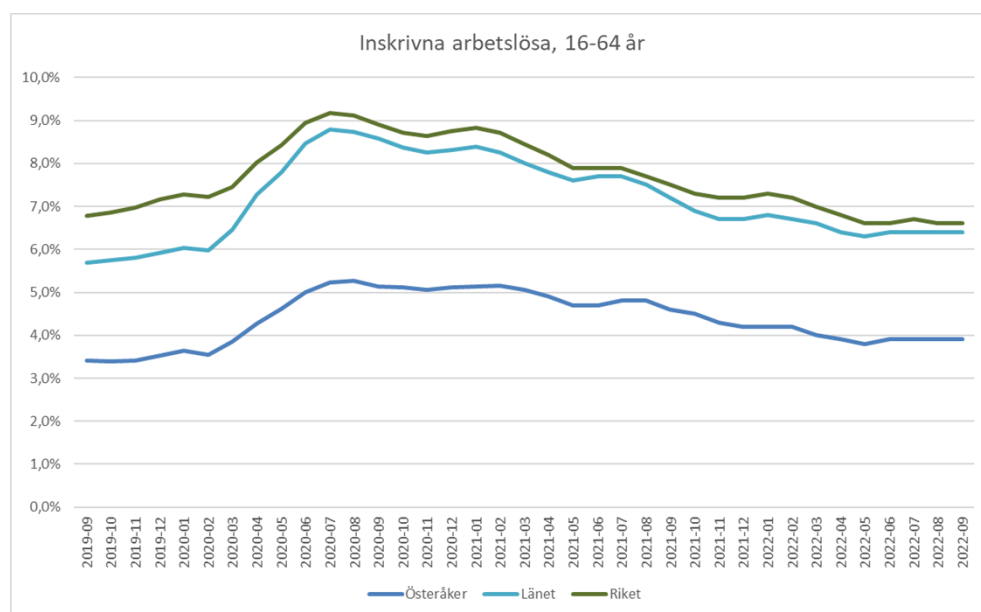
De penningpolitiska åtgärderna har börjat dämpa efterfrågan i världsekonomin och delar av utbudsproblematiken från pandemin har börjat avta vilket tillsammans talar för att inflationen kommer att falla tillbaka under nästa år. De

stora störningarna på energimarknaden i Europa väntas innebära höga energipriser i både Sverige och euroområdet under vintern. Det är den begränsade exporten av naturgas från Ryssland som har medfört störningarna på Europas energimarknad. Osäkerheten kring de framtida energipriserna håller tillbaka hushållens vilja att konsumera och företagens planer på att investera. Det pågår ett arbete både på EU-nivå och på nationell nivå för att hitta lösningar genom olika typer av energistöd till hushåll och företag, men där träffsäkerhet och omfattning fortsatt är en källa till osäkerheten för konjunkturutvecklingen framåt.

2.2 Arbetsmarknad

Enligt Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik är arbetslösheten i princip på samma nivå i september som i juni, både för Österåker, länet och riket. I september var arbetslösheten i Österåker 3,9 procent, i Stockholms län 6,4 procent och i riket 6,6 procent. Rikets arbetslöshet ligger nu på en nivå strax under februari 2020, det vill säga innan pandemin bröt ut. För Stockholms län och Österåker är arbetslösheten i princip i nivå med mars 2020.

Diagram 1: Arbetslöshet enligt Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik över öppet arbetslösa och sökande i program för riket, Stockholms län och Österåker, 16-64 år



Tabell 1: Arbetslöshet enligt Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik för riket, Stockholms län samt Österåkers kommun

	Österåker	Stockholms län	Riket
16-64 år	3,9 %	6,4 %	6,6 %
Utrikes födda	9,3 %	12,7 %	16,2 %
Ungdomsarbetslöshet 18-24 år	6,1 %	7,3 %	8,3 %
Utrikes födda, 18-24 år	12,7 %	13,3 %	16,4 %

Källa: Arbetsförmedlingen

2.3 Befolkning

Enligt Österåkers befolkningsprognos, framtagna av Sweco våren 2022, prognostiseras befolkningen att öka med cirka 1060 personer, vilket är en befolkningsökning motsvarande 2,2 procent. Befolkningsprognosen är baserad på kommunens nybyggnationsprognos och att 80 procent av nybyggnationerna står klara under året.

Den sista augusti hade kommunen 48 927 invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik. Fram till sista augusti hade det fötts 318 barn och avlidit 242 personer, vilket ger ett födelsenetto på 76. Det är ett något svagare födelsenetto än prognosens riktvärde för perioden. Det har flyttat in knappt 1370 personer till Österåker, vilket är något färre än prognosens riktvärde och det har flyttat ut knappt 2420 personer, vilket också det är något färre än prognosens riktvärde för augusti. Tillsammans ger in- och utflytt ett positivt flyttnetto om cirka 580 vilket är en svagare utveckling än prognosens riktvärde för augusti, som är cirka 620.

Flyttnetto och födelsenetto ger tillsammans en befolkningsökning om 693 personer sedan årsskiftet. Det är aningen svagare än befolkningsprognosens huvudscenario med en byggtakt om 80 procent. Statistik från invånarregistret indikerar att befolkningsökning är relativt nära befolkningsprognosen i oktober månad. Den 15 oktober visar kommunens invånarregister på ett invånarantal om 48 930 personer, vilket är en ökning om knappt 700 personer sedan årsskiftet.

I befolkningsstatistiken ingår inte personer som är på flykt från Ukraina och befinner sig i Österåkers kommun. I början av oktober visar uppgifter från Migrationsverket att cirka 400 personer från Ukraina befinner sig i Österåkers kommun i egen boendeform. Utöver detta har kommunen tagit emot ett 80-tal krigsflyktingar i evakueringsboende.

2.4 Statsbidrag

Kommunfullmäktige har fastställt att statsbidragen ska redovisas i månadsuppföljningarna för mars och september. Nedan redovisas en prognos över de riktade statsbidragen för 2022. En del statsbidrag söks och redovisas av huvudman/utförare och en del söks och redovisas av respektive

nämnd/styrelse. En del statsbidrag är generella och behöver inte sökas.

Det finns en osäkerhet kring uppskattningen av statsbidragens storlek, då en del av statsbidragen efter utbetalning kan komma att krävas tillbaka om kriterierna för statsbidraget inte uppfyllts under året. Prognos för kommunen 2022 är cirka 128 mnkr och fördelade enligt nedan:

Tabell 2: Statsbidrag utfall 2021, budget 2022, prognos 2022, per nämnd

(Mnkr)	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022
Kommunfullmäktige	0	0	0
Val- och demokratinämnden	0	0,8	1,3
Produktionsutskottet	45,1	36,5	38,6
Kommunstyrelsen	3,0	2,8	5,8
Förskole- och grundskolenämnden	12,0	1,7	17,7
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	2,6	0,2	2,5
Kultur- och fritidsnämnden	2,7	1,3	1,3
Socialnämnden	0,9	0,4	0,8
Vård- och omsorgsnämnden	35,6	4,6	32,5
Byggnadsnämnden	0	0	0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,2	0	0,3
Tekniska nämnden	8,7	30,1	27,6
Summa	110,8	78,4	128,4

3 Utfall för perioden

Kommunen redovisar ett positivt resultat för perioden om 161 mnkr. Jämfört med periodens budget innebär det en positiv avvikelse om 121 mnkr.

Kommunens jämförelseresultat (det vill säga balanskravsresultatet exklusive gatukostnadsersättningar) uppgår till 250 mnkr. Jämfört med periodens budget innebär det en positiv avvikelse om 210 mnkr.

Nämndernas utfall (exklusive Produktionsutskottet) visar en positiv avvikelse om cirka 50 mnkr jämfört med periodbudgeten. Åtta nämnder redovisar en positiv avvikelse i förhållande till periodbudgeten, där Kommunstyrelsen (KS), Förskole- och grundskolenämnden (FGN), Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN), samt Vård- och omsorgsnämnden (VON) har de största positiva avvikelserna. För KS är en delförklaring till avvikelserna att kostnader ligger linjärt fördelade inom budgeten. FGN har lägre volymer inom grundskola och elevstöd än prognos. GVN avvikelse härleds till en kreditfaktura tillhörande vuxenutbildningen för 2021, som blivit bokförd under 2022 men även till lägre volymer än budgeterat. För VON beror avvikelserna på lägre volymer än budget.

Tabell 3: Nämndernas budgetavvikelse för perioden

Budgetavvikelse	Feb	Mars	April	Juni	Aug	Sep	Okt
Kommunfullmäktige	-0,3	0,4	0,5	0,7	1,0	1,2	
Kommunstyrelsen	2,2	2,5	3,1	7,1	11,9	11,5	
Val- och demokratinämnden	0,4	1,8	1,2	1,5	1,8	1,8	
Förskole- och grundskolenämnden	0,8	0,5	-2,4	-4,2	6,3	7,4	
Kultur- och fritidsnämnden	0,2	1,0	0,6	0,3	3,8	0,9	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	2,6	2,3	1,8	1,7	3,8	4,0	
Vård- och omsorgsnämnden	3,8	5,7	8,2	15,4	22,5	24,3	
Byggnadsnämnden	-0,3	-0,5	-0,4	-0,4	-0,3	-0,7	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1,5	1,8	0,8	0,9	0,5	0,7	
Tekniska nämnden	-0,3	-0,5	-0,1	0,0	-0,1	0,1	
Socialnämnden	-0,1	-0,1	-0,3	-1,7	-0,6	-1,0	
Summa nämnder	10,4	14,8	12,9	21,3	50,7	50,2	
Centrala poster	28,9	44,9	56,1	85,8	149,5	163,3	
Summa inklusive centrala poster	39,3	59,7	69,0	107,1	200,2	213,5	
KS- Produktionsutskott	0,1	-2,3	1,2	3,3	2,4	-3,4	
Summa kommunen	39,4	57,5	70,2	110,4	202,6	210,1	

Produktionsutskottet visar för perioden ett negativt utfall om -5,8 mnkr, vilket är 3,4 mnkr sämre än periodens budget.

Skatteintäkter, inklusive utjämningsystem, statsbidrag och fastighetsavgifter, visar per september en positiv avvikelse jämfört med budget om 114 mnkr. Förklaringen är att den ekonomiska effekten av kommunens demografiska utveckling 2021 blev bättre än beräknat. I budgetsammanhang räknade förvaltningen med en demografisk tillväxt om 2,2 procent. Det faktiska utfallet uppgick till 3,4 procent, vilket ger en så kallad eftersläpningsersättning i utjämningsystemen.

Förvaltningen har under perioden tillsammans med Söderberg och Partners sett över exponeringen i kommunens portföljer för placerade medel. I samband med att försäljning av värdepapper skett har finansiella intäkter realiserats och påverkar periodens utfall positivt med 31,5 mnkr. Se vidare information under finansiella tillgångar.

4 Bokslutsprognos

Budgeterat resultat 2022 är enligt beslut i Kommunfullmäktige 45 mnkr och prognostiserat balanskravsresultat för Österåkers kommun per juni månad uppgår till 200 mnkr, 155 mnkr bättre än budgeterat. Prognosen för gatukostnadsersättningarna uppgår till 6,6 mnkr. Det ger ett balanskravsjusterat resultat exklusive gatukostnadsersättning om 193,4 mnkr, vilket är 148,4 mnkr bättre än budget.

Tabell 4: Nämndernas bokslutsprognos

Budgetavvikelse	Feb	Mar	Apr	Jun	Aug	Sep	Okt
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	
Kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Val- och demokratinämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Förskole- och grundskolenämnden	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	2,0	
Kultur- och fritidsnämnden	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0	0,0	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	2,0	2,0	1,6	1,6	2,7	3,4	
Vård- och omsorgsnämnden	15,0	15,0	20,0	25,0	30,0	30,0	
Byggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5	
Tekniska nämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	-2,5	-2,5	-2,5	
Summa nämnder	17,0	17,0	21,6	24,7	30,7	33,4	
Centrala poster	-7,0	-7,0	18,4	66,8	100,8	129,1	
Summa inklusive centrala poster	10,0	10,0	40,0	91,5	131,5	162,5	
KS-Produktionsutskottet	-10,0	-10,0	-10,0	-6,5	-6,5	-7,5	
Summa kommunen	0,0	0,0	30,0	85,0	125,0	155,0	

Nämndernas bokslutsprognos, exklusive Produktionsutskottet, visar en positiv avvikelse om cirka 33,4 mnkr i förhållande till budget.

Avvikelser som uppstår under innevarande budgetår ska så långt det är möjligt

hanteras av nämnderna inom tilldelad budgetram. I de fall avvikelser inte går att hantera inom tilldelad budgetram, exempelvis kopplat till större förändringar i volymer, kommer dessa istället hanteras i kommande års budget, där nämnderna kompenseras för volymförändringar.

Kommunfullmäktige (KF) prognostiserar en positiv avvikelse om 0,5 mnkr vilket delvis beror på lägre arvode och ersättningar för de förtroende valda eftersom ett sammanträde ställts in under perioden och delvis på grund av att utfallet för de övriga kostnader är lägre än budgeterat

Förskole- och grundskolenämnden (FGN) prognostiserar en positiv avvikelse om 2 mnkr med anledning av lägre volymer och lägre snittkostnad under hösten inom grundskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 3,4 mnkr. Prognosen grundas på en bokföringsteknisk avvikelse där en kreditfaktura på 2 mnkr kopplat till vuxenutbildningen avseende 2021 blivit bokförd på 2022. Bortsett från effekten av kreditfakturan prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,4 mnkr kopplat till lägre volymer inom gymnasiet.

Vård- och omsorgsnämnden (VON) prognostiserar en positiv avvikelse om 30 mnkr till följd av fortsatt lägre volymer än budgeterat och således lägre kostnader. Covid-19 har haft stor påverkan på volymerna och nämnden prognostiserar att volymerna inte kommer att återställas till normala nivåer under året.

Byggnadsnämnden (BN) prognostiserar en negativ avvikelse om 0,5 mnkr med anledning av minskade intäkter i takt med att antalet ärenden minskat.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) prognostiserar en positiv avvikelse om 0,5 mnkr till följd av erhållet bidrag för smittskyddsåtgärder.

Socialnämnden (SN) prognostiserar en negativ avvikelse om 2,5 mnkr med anledning av högre placeringskostnader per dygn för barn och unga i familjehem och hem för vård och boende (HVB) samt SIS-institutioner.

Övriga nämnder redovisar prognoser i enlighet med budget.

Produktionsutskottets bokslutsprognos

Produktionsutskottet (PU) prognostiserar ett underskott om 7,5 mnkr.

Den negativa avvikelsen i prognosen kan främst härledas till verksamhetsområdena funktionsnedsättning, hemtjänst, gymnasiet samt Komvux. I dessa verksamheter vidtas åtgärder för att anpassa verksamheterna efter rådande behov och resursförutsättningar. Ytterligare analyser behöver göras under verksamhetsåret för att på sikt säkerställa en ekonomi i balans.

Förklaringen till den negativa avvikelsen är flera. Inom hemtjänst och funktionsnedsättning beror avvikelserna dels på pandemirelaterade personalkostnader, främst i början av året, då andelen sjukskriven personal var hög inom dessa verksamheter. Inom funktionsnedsättningsområdet har det

också varit en lägre efterfrågan under året och färre uppdrag. Anpassning till det nya läget pågår inom verksamheterna.

Inom gymnasiet och Komvux beror de negativa avvikelserna främst på för höga personalkostnader. Inom verksamhetsområdet planeras för effektiviseringar för att anpassa sig till volymerna.

Under 2021 inleddes en konsultinsats på produktionsförvaltningen för att kartlägga orsakerna till de senaste årens underskott, samt för att ta fram förslag på områden där organisationen måste arbeta vidare för att nå en budget i balans. Under 2022 har ett internt projekt tillsammans med produktionsförvaltningen fortsatt arbetet med att ta fram en handlingsplan för att på sikt nå en budget i balans med bibehållen eller ökad kvalitet. Projektet är slutfört och återrapporterat till Produktionsutskottet.

Avkastningskravet togs bort under 2022 i syfte att stödja förvaltningens arbete med att nå en budget i balans. Från 2023 beräknas återigen driftsresultatet till 5 mnkr årligen för att hantera, och på sikt, återställa det ackumulerade underskottet som byggts upp, vilket är viktigt ur ett neutralitetsperspektiv.

5 Centrala poster

För centrala poster prognostiseras (exklusive marknadsvärdering av placeringar samt gatukostnadsjusteringar) en positiv avvikelse om cirka 129 mnkr i förhållande till budget.

I bokslutet för 2021 reserverades en justering av skatteintäkterna, en så kallad slutavräkning, motsvarande en prognostiserad skatteunderlagstillväxt för riket 2021 om cirka 4,6 procent. Det är en förbättring med 2,4 procentenheter från, den av regeringen fastställda, nivån på 2,2 procent i vårpropositionen motsvarande 1 143 kr per invånare. SKR:s senaste prognoser visar en uppräknings om 5,3 procent för 2021, vilket innebär 1 502 kr per invånare, alltså ytterligare 359 kr per invånare utöver det som reserverades i bokslutet.

I budgeten inför 2022 fastställde regeringen en prognostiserad skatteunderlagstillväxt om 3,8 procent, SKR:s prognos från augusti är en skatteunderlagstillväxt för 2022 med 4,9 procent eller 1 038 kr per invånare, främst driven av en stark återhämtning av lönesumman under första halvan av 2022, med fler sysselsatta och stigande timlöner. Prognosen för skatteunderlagstillväxten för 2022 är fortsatt något osäker och skatteintäkterna kan komma att revideras ytterligare under året genom att slutavräkningen både för innevarande år och föregående år förändras. Slutligt beskattningsutfall för 2021 presenteras av Skatteverket den 6 december 2022.

Med anledning av den prognostiserade förändringen av skatteunderlagstillväxten visar prognosen för skatteintäkter, utjämningsystem, statsbidrag och fastighetsavgift innevarande år för närvarande på ett överskott om cirka 108 mnkr, varav 3 mnkr härleds till fastighetsskatten.

Tabell 5: Skattaunderlagsprognos, SKR, regeringen, ESV

Skatteunderlags- prognos	2021	2022	2023	2024
SKR, aug	5,3	4,9	4,7	4,4
SKR, apr	5,0	4,3	5,0	3,7
SKR, dec	4,6	3,5	3,7	3,4
Regeringen, sep*		4,8	4,7	
Regeringen, apr	5,0	4,2	4,5	3,4
ESV, sep	5,3	5,1	4,7	3,9

Källa: SKR och ESV. *Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2022 och 2023

Ersättningen för maxtaxan inom förskoleverksamhet har fastställts till 10,7 mnkr vilket är 0,1 mnkr högre än budget och förklaras genom att nivån för 2022 inte är känd i samband med budgetarbetet, utan prognosen utgår från föregående års nivå med en viss försiktighet.

Kommunens pensionskostnader, både pension och finansiella kostnader, prognostiseras för närvarande till 65 mnkr, vilket är i nivå med budget.

Kostnadsposten oförutsett prognostiseras till cirka 28 mnkr, vilket är en negativ avvikelse i förhållande till budget med 14 mnkr. Med anledning av det nu mycket osäkra globala läget, med både pandemi och krig, läggs en prognos med försiktighet. Förvaltningen ser ekonomiska effekter med påverkan på verksamheten genom bland annat ovanligt hög inflation och prisökningar hos leverantörerna. Förvaltningen följer den ekonomiska utvecklingen noga och beaktar olika scenarier. I prognosen ingår också ett, av Kommunfullmäktige beslutat (2021-12-13 KF§9:11), villkorat bidrag upp till 2 mnkr till stiftelsen Ingmarsö Norrgård och Skola för uppförandet av en ny ladugård, samt av Kommunfullmäktige beslutad resursförstärkning om 12 mnkr till grundskola för läromedel och digitala verktyg.

Förvaltningen har under perioden tillsammans med Söderberg och Partners sett över exponeringen i kommunens portföljer för placerade medel. I samband med att försäljning av värdepapper skett har finansiella intäkter realiserats och påverkar prognosen positivt med 31,5 mnkr. Se vidare information under finansiella tillgångar.

Kommunen får genom avgifter från fastighetsägarna täcka kostnaderna för att anlägga eller förbättra gator och andra allmänna platser där kommunen är huvudman, så kallade gatukostnadsersättningar. Helårsprognosen uppgår till cirka 6,6 mnkr varav 6 mnkr avser Säby Hage. Övriga områden som är inräknade i prognosen är Fredsberg och Täljöviken.

Kommunen har avsatta medel för medfinansiering av Roslagsbanans utbyggnad. I avtalet anges att beloppen är angivna i prisnivå januari 2016. Beloppen ska räknas om med hänsyn till förändringen i KPI från januari 2016 tills dess att betalning erläggs enligt en överenskommen betalningsplan. I enlighet med rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR) har kommunen gjort en nuvärdesberäkning av avsättningen. Som en del i budgetposten för finansiella kostnader ingår förändrad indexering och

nuvärdesberäkning av avsättningen med 8 mnkr. Förvaltningen följer utvecklingen av hur både inflationstakten och styrräntan kommer påverka avsättningen på helårsbasis.

Förändringen av marknadsvärdet i kommunens portföljer med värdepapper både gällande överlikviditet och placerade medel för pensioner bokförs löpande. För jämförbart resultat över tid elimineras effekten av marknadsvärderingarna i kommunens jämförelseresultat, vilket är det balanskravsjusterade resultatet exklusive gatukostnadsjuter. För perioden uppgår den bokföringsmässiga marknadsvärdesförändringen till -90,4 mnkr (netto).

6 Investeringar

Nettobudget för investeringsutgifter 2022 uppgår till 127,3 mnkr. Det fördelas mellan Tekniska nämnden (119,3 mnkr, varav 143,3 mnkr är investeringsutgifter och 24 mnkr är investeringsinkomster), Kommunstyrelsens Produktionsutskott (4,0 mnkr) samt Kommunstyrelsens förvaltning (4,0 mnkr). Investeringar redovisas på projektnivå enligt kommunens ekonomiska styrregler (se avsnitt 8.4). Löpande under året kan det ske förändringar inom projekten av flera anledningar, till exempel på grund av tidigareläggningar eller förseningar av projektstarter. Som framgår av nedanstående sammanställning finns det avvikelser mellan projekt. Sammanställningen visar de projekt som har störst avvikelse och/eller de projekt där budgetrevideringar skett.

Nettoutfallet för perioden uppgår till 69,3 mnkr och prognosen är utan avvikelse i förhållande till budget.

- *Projektområde attraktiv offentlig plats och skärgård.* Projektet Järnvägsparken prognostiserar en avvikelse mot budget om -2 mnkr där större delen kan härledas till tillkommande kostnader för anslutning till Västra Banvägen. Projektet Slussen, vattenreglering och slussportar uppvisar en avvikelse i förhållande till budget om -8,5 mnkr. Kostnader inom projektet beräknas öka med 5,5 mnkr, bland annat med anledning av högre kostnader för restaureringen av slussluckorna. Skicket av dessa visade sig vara sämre än planerat och specialkompetens behövde tas in för att inte förvanska deras kulturhistoriska värde.
- *Projektområde gång och cykelvägar.* Projektet Margretelundsvägen etapp 2 är slutfört och visar en avvikelse mot budget om -3 mnkr. Den största delen kan härledas till så kallade ÄTA-kostnader (ändringar och tillägg av ursprungligt kontrakt) kopplat till en omfattande ledningsomläggning samt en ny busshållplats med anledning av tidigare felkonstruktion. I projektet finns risk för kostnadsökningar kopplat till ökade mängder av bland annat bergschakt samt fördyringar kopplat till omvärldsläget med framförallt höga kostnader för olja.

- *Projektområde reinvesteringar, gator och vägar.* Projekt Säbybron prognostiseras avvika negativt med -1 mnkr med koppling till ökade råvarupriser och drivmedelskostnader. Dialog pågår för att begränsa den ekonomiska påverkan på projektet genom anpassningar och omprioriteringar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser över och omprioriterar projekten i de övriga projektområdena för att hantera prognosavvikelserna under verksamhetsåret.

7 Finansiella tillgångar

Kommunen har placerat medel i två olika portföljer, pension respektive överlikviditet. Den totala marknadsvärdesminskningen under året uppgår vid utgången av september månad till 62 mnkr. Kommunen har dessutom placerat 100 mnkr i en likviditetsportfölj under andra kvartalet 2022. Det vill säga en framförallt räntebärande placering, som ger kommunen avkastning och samtidigt är möjlig att använda för att, vid behov, förstärka kassan. De placerade medlen klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp och försäljning. För bevakning och rapportering av portföljerna samarbetar kommunen med Söderberg och Partners Placeringsrådgivning AB.

Placering av medel om 130 mnkr har gjorts enligt kommunens policy för förvaltning av pensionsmedel. Vid utgången av september månad 2022 var cirka 75 procent av medlen placerade inom räntepapper och 18 procent inom aktierelaterade instrument. Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde om cirka 186 mnkr den sista september 2022.

Överlikviditet om 300 mnkr placerades 2014 och ytterligare 100 mnkr placerades under 2017 i enlighet med Kommunfullmäktiges policy för överlikviditet. Vid utgången av september 2022 var cirka 85 procent av medlen placerade inom räntepapper och 7 procent inom aktierelaterade instrument. Marknadsvärdet på tillgångarna i portföljen var cirka 440 mnkr den sista september 2022.

Nedviktning och uppviktning har genomförts på grund av pandemin och på grund av krigsutbrottet i Ukraina och dess påverkan på de globala finansmarknaderna. Nedviktning och uppviktning har genomförts enligt förvaltarens bedömning och i linje med kommunens placeringspolicier och modell för förvaltning av portföljerna. Modellen är reaktiv, vilket innebär att när förutbestämda kriterier uppfylls sker en ned- eller uppviktning i en, av modellen, begränsad omfattning.

Från och med januari 2019 gäller den nya bokförings- och redovisningslagen, som innebär nya regler för värdering av finansiella instrument. Finansiella medel som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. Orealiserade vinster/förluster i värdepapper ska inte beaktas vid beräkningen av årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Två rapporter från Söderberg och Partners är bifogade som bilaga 2 och 3.

8 Ekonomiska sammanställningar

8.1 Sammanställning av driftbudget och bokslutsprognos för 2022

Resultatbudget

Resultatbudget (tkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse mot budget
Kommunfullmäktige	0	25	25
Kommunstyrelsen	106 380	109 180	2 800
Val- och demokratinämnden	800	1 310	510
Förskole- och grundskolenämnden	81 700	107 570	25 870
Kultur- och fritidsnämnden	9 200	9 200	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	9 500	10 505	1 005
Vård- och omsorgsnämnden	78 900	85 900	7 000
Byggnadsnämnden	13 900	12 900	-1 000
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	5 700	6 200	500
Tekniska nämnden	6 800	6 800	0
Socialnämnden	27 000	27 000	0
Summa intäkter	339 880	376 590	36 710
Kommunfullmäktige	-8 400	-7 925	475
Kommunstyrelsen	-220 330	-223 130	-2 800
Val- och demokratinämnden	-2 700	-3 210	-510
Förskole- och grundskolenämnden	-1 120 200	-1 144 070	-23 870
Kultur- och fritidsnämnden	-117 420	-117 420	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-267 300	-264 905	2 395
Vård- och omsorgsnämnden	-748 650	-725 650	23 000
Byggnadsnämnden	-21 700	-21 200	500
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-14 550	-14 550	0
Tekniska nämnden	-136 600	-136 600	0
Socialnämnden	-132 000	-134 500	-2 500
Summa kostnader	-2 789 850	-2 793 160	-3 310

Kommunfullmäktige	-8 400	-7 900	500
Kommunstyrelsen	-113 950	-113 950	0
Val- och demokratinämnden	-1 900	-1 900	0
Förskole- och grundskolenämnden	-1 038 500	-1 036 500	2 000

Resultatbudget (tkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse mot budget
Kultur- och fritidsnämnden	-108 220	-108 220	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-257 800	-254 400	3 400
Vård- och omsorgsnämnden	-669 750	-639 750	30 000
Byggnadsnämnden	-7 800	-8 300	-500
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-8 850	-8 350	500
Tekniska nämnden	-129 800	-129 800	0
Socialnämnden	-105 000	-107 500	-2 500
Summa netto	-2 449 970	-2 416 570	33 400
Summa nämnder	-2 449 970	-2 416 570	33 400

Intern kapitalkostnad	12 000	12 300	300
Statsbidrag, maxtaxa m.m.	10 600	13 300	2 700
Pensioner, regleringspost	-56 700	-58 400	-1 700
Lokaler	-5 000	-5 000	0
Oförutsedd verksamhet	-12 000	-27 600	-15 600
Exploateringsintäkter	5 000	5 000	0
Gatukostnadsjusteringar (intäkter/kostnader)	0	6 600	6 600
Reavinst mark	0	1 400	1 400
Verksamhetens nettokostnad	-2 496 070	-2 468 970	27 100
Skatteintäkter	2 158 370	2 214 770	56 400
Uttjämningsystem m.m.	281 000	327 000	46 000
Fastighetsavgift	110 000	113 000	3 000
Finansiella intäkter	12 000	44 100	32 100
Finansiella intäkter MV	0	10 000	10 000
Finansiella kostnader MV	0	-100 400	-100 400
Finansiella kostnader, ink RBC och pension	-20 300	-21 000	-700
Årest resultat	45 000	118 500	73 500
Produktionsutskott (PU)	0	-7 500	-7 500
Årets resultat inkl. PU	45 000	111 000	66 000
Balanskravsjustering	0	89 000	89 000
ÅRETS RESULTAT INKL. balanskravsjustering	45 000	200 000	155 000
ÅRETS BALANSKRAVSJUSTERADE RESULTATEKKL. Gatukostnadsjusteringar	45 000	193 400	148 400

8.2 Sammanställning av driftbudget inkl. utfall för perioden

	Budget 2022	Prognos 2022	Budget - avvikel se	Utfall 2021	Periodb udget	Utfall periode n	Budget - avvikel se
Nämndernas intäkter							
Avgifter	120 879	123 294	2 415	135 810	80 128	98 003	17 875
Övriga intäkter	219 001	245 816	26 815	259 521	175 581	191 317	15 736
Generella statsbidrag	0	7 480	7 480	6 617	0	5 599	5 599
Summa intäkter	339 880	376 590	36 710	401 948	255 709	294 919	39 209
Nämndernas kostnader							
Personalkostnader	-289 970	-292 450	-1 665	-291 144	-216 974	-219 896	-2 922
Lokalkostnader	-117 105	-115 110	2 000	-99 887	-84 337	-82 983	1 354
Kapitalkostnader	-51 713	-49 210	2 500	-50 019	-38 783	-35 925	2 858
Köp av verksamhet	-2 107 561	-2 117 485	-9 925	-2 033 489	-1 578 904	-1 579 152	-248
Övriga kostnader	-223 501	-218 905	3 780	-221 212	-165 859	-155 897	9 961
Summa kostnader	-2 789 850	-2 793 160	-3 310	-2 695 752	-2 084 857	-2 073 855	11 003
Nämndernas nettokostnader exkl. PU	-2 449 970	-2 416 570	33 400	-2 293 804	-1 829 148	-1 778 936	50 212

Intern kapitalkostnad	12 000	12 300	300	13 739	9 000	9 314	314
Statsbidrag, maxtaxa	10 600	13 300	2 700	13 056	7 950	18 960	11 010
Pensioner, regleringspost	-56 700	-58 400	-1 700	-64 407	-42 525	-42 474	51
Lokaler	-5 000	-5 000	0	-224	-3 750	-435	3 315
Oförutsedd verksamhet	-12 000	-27 600	-15 600	-29 807	-9 000	0	9 000
Exploateringsintäkter	5 000	5 000	0	3 448	3 750	0	-3 750
Gatukostnadsjusteringar (intäkter/kostnader)	0	6 600	6 600	26 860	0	152	152
Reavinst mark	0	1 400	1 400		0	1 400	1 400
Nettokostnad inkl. centrala poster	-2 496 070	-2 468 970	27 100	-2 331 139	-1 863 723	-1 792 018	71 705
Skatteintäkter	2 158 370	2 214 770	56 400	2 121 733	1 618 778	1 694 044	75 267
Uljämningssystem m.m.	281 000	327 000	46 000	327 965	210 750	247 279	36 529

	Budget 2022	Prognos 2022	Budget - avvikel se	Utfall 2021	Periodbudget	Utfall perioden	Budget - avvikel se
Fastighetsavgift	110 000	113 000	3 000	105 536	82 500	84 596	2 096
Finansiella intäkter	12 000	44 100	32 100	19 721	9 000	40 659	31 659
Finansiella intäkter MV	0	10 000	10 000	59 171	0	10 040	10 040
Finansiella kostnader MV	0	-100 400	-100 400	0	0	-100 446	-100 446
Finansiella kostnader, ink RBC och pension	-20 300	-21 000	-700	-20 728	-15 225	-17 398	-2 173
Periodens resultat exkl. PU	45 000	118 500	73 500	282 259	42 079	166 756	124 677
Produktionsutskott (PU)	0	-7 500	-7 500	-15 636	-2 369	-5 759	-3 390
Kommunens resultat	45 000	111 000	66 000	266 623	39 710	160 997	121 287
Balanskravsjustering	0	89 000	89 000	-59 171	0	89 006	89 006
Kommunens resultat, balanskravsjusterat	45 000	200 000	155 000	207 451	39 710	250 003	210 293
Kommunens balanskravsjusterade resultat, exkl. gatukostnadsjusteringar	45 000	193 400	148 400	180 591	39 710	249 851	210 141

8.3 Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos för 2022

	Budget 2022	Prognos 2022	Prognosavvikelse	Utfall 2021
Kommunstyrelsen (KS)	-4 000	-4 000	0	0
KS, Produktionsutskott	-4 000	-4 000	0	-3 959
Teknisk nämnd	-143 250	-140 440	2 810	-113 652
Summa utgifter	-151 250	-148 440	2 810	-117 611
Teknisk nämnd	24 000	21 190	-2 810	8 704
Summa inkomster	24 000	21 190	-2 810	8 704
Summa netto	-127 250	-127 250	0	-108 907

8.4 Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos inom Kommunstyrelsen och Teknisk nämnd på projektnivå.

Projekt 2022 (tkr)	Utg enl bud	Utg enl prog	Budget-avvikelse	Ink enl bud	Ink enl prog	Budget-avvikelse	Netto-avvikelse	Ack utg	Ack ink	Netto
Attraktiv offentlig plats & skärgård	-34 800	-40 025	-5 225	6 314	4 784	-1 530	-6 755	-23 395	0	-23 395
Trygghetsåtgärder - Effektbelysning gångtunnlar	-700	-700	0	0	0	0	0	-53	0	-53
Järnvägsparken	-5 500	-7 500	-2 000	3 314	3 314	0	-2 000	-5 402	0	-5 402
Åtgärder i parker och lekplatser, reinvestering	-1 800	-1 000	800	0	0	0	800	-6	0	-6
Kräkbergsparken (Norrgårdshöjden, aktivitetspark)	-6 000	-6 000	0	0	1 470	1 470	1 470	-85	0	-85
Marina investeringar 2022	-2 300	-1 300	1 000	0	0	0	1 000	-869	0	-869
Akers Kanal Stadspark (exkl fiskvandringssväg och slussen)	-3 500	-3 500	0	0	0	0	0	-509	0	-509
Slussen, vattenreglering och slussportar (inkl fiskvandringssväg)	-14 300	-19 750	-5 450	3 000	0	-3 000	-8 450	-16 469	0	-16 469
Åtgärder i offentlig miljö, reinvestering	-700	-275	425	0	0	0	425	-2	0	-2
Stadsutveckling /Trafikplan	-3 000	-3 710	-710	800	1 550	750	40	-1 615	0	-1 615
Kollektivåtgärder och infartsparkeringar 2022	-3 000	-3 710	-710	800	1 550	750	40	-1 615	0	-1 615
Reinvestering, gator och vägar	-60 050	-60 800	-750	10 986	10 986	0	-750	-23 707	69	-23 638
Trafiksignaler	-400	-350	50	0	0	0	50	-19	0	-19
Belysning-gator och vägar	-2 400	-2 200	200	575	575	0	200	-259	0	-259
Underhåll - gator och vägar	-2 500	-2 500	0	0	0	0	0	-5	0	-5
Säbybron	-54 750	-55 750	-1 000	10 411	10 411	0	-1 000	-23 424	69	-23 355
Trafikåtgärder	-5 000	-3 050	1 950	900	0	-900	1 050	-578	0	-578
Tillgänglighetsåtgärder 2022	-1 500	-1 100	400	400	0	-400	0	-428	0	-428
Trafiksäkerhetsåtgärder 2022	-2 000	-1 200	800	500	0	-500	300	-119	0	-119
Söralidsvägen etapp 2 (Sörav-Svartfårav) och etapp 3 (Björkhagsv - Sörav)	-1 500	-750	750	0	0	0	750	-31	0	-31

Projekt 2022 (tkr)	Utg enl bud	Utg enl prog	Budget-avvikelse	Ink enl bud	Ink enl prog	Budget-avvikelse	Netto-avvikelse	Ack utg	Ack ink	Netto
Belaggningsåtgärder	-7 000	-7 000	0	0	0	0	0	-2 345	0	-2 345
Beläggningssåtgärder	-7 000	-7 000	0	0	0	0	0	-2 345	0	-2 345
Gång och cykelvägar (säkra skolvägar, arbetspendling, rekreation)	-15 500	-16 905	-1 405	5 000	3 870	-1 130	-2 535	-8 052	2 337	-5 715
Margretelundsvägen etapp 2 (Gröndalsv-Gårdslötsv)	-4 500	-7 450	-2 950	3 000	3 000	0	-2 950	-7 622	2 300	-5 322
Margretelundsvägen etapp 3-4 (Gårdslötsvägen-Härsbackav)	-1 500	0	1 500	0	0	0	1 500	461	0	461
Brännbacken GC-väg	-500	0	500	0	0	0	500	0	0	0
Bergaparksvägens parkering (Längs väg 276)	-2 000	-85	1 915	500	0	-500	1 415	-81	0	-81
Cykelåtgärder - GC nätet 2022	-4 000	-2 370	1 630	1 500	870	-630	1 000	-242	37	-205
Trälhavsvägen, GC-väg	-3 000	-7 000	-4 000	0	0	0	-4 000	-568	0	-568
Kultur & Fritid	-13 700	-7 420	6 280	0	0	0	6 280	-7 454	0	-7 454
Akersberga Multiarena	-9 000	-5 700	3 300	0	0	0	3 300	-7 111	0	-7 111
Kulturbyggnader	-800	-800	0	0	0	0	0	-138	0	-138
Domarudden friluftsområde 2022	-600	-200	400	0	0	0	400	-92	0	-92
Fornminnesvård, restaurering och informationsarbete 2022	-600	-200	400	0	0	0	400	-21	0	-21
Restaurering av beteshagar, Skånsta	-2 000	-20	1 980	0	0	0	1 980	-22	0	-22
Badplatserna - Reinvestering 2022	-100	0	100	0	0	0	100	0	0	0
Konst i offentlig miljö 2022	-600	-500	100	0	0	0	100	-70	0	-70
Miljöåtgärder	-2 000	-230	1 770	0	0	0	1 770	-1	0	-1
Miljöåtgärder - beteshagar, Skånsta	-2 000	-230	1 770	0	0	0	1 770	-1	0	-1
Digitala kartor, ortofoto	-2 200	-1 300	900	0	0	0	900	-550	0	-550
Övrigt	0	0	0	0	0	0	0	-1 557	0	-1 557
Totalt inom Teknisk nämnd	-143 250	-140 440	2 810	24 000	21 190	-2 810	0	-69 254	2 406	-66 848
KS-IT	-4 000	-4 000	0	0	0	0	0	16	0	16
KS-PU	-4 000	-4 000	0	0	0	0	0	-1 893	0	-1 893
Totalt Österåkers Kommun	-151 250	-148 440	2 810	24 000	21 190	-2 810	0	-71 131	2 406	-68 725

